

”Sanaartoriaatsimut pitsaanerusumut aqutissaq”

Sanaartorneq pillugu Nuummi ataatsimeersuarnermi 23.-24. september 2014-mi ingerlanneqartumi ammaalluni oqalugiaat

Siverth K. Heilmann, Ineqarnermut Naalakkersuisoq

Nuuk 23. september 2014

Godmorgen!

Kalaallit Nunatsinni Sulisitsisut Peqatigiiffiat aqqissuusseqatigalugu ataatsimeersuarnissatsinnut Naalakkersuisut sinnerlugit peqataasussat tamassi tikilluaquassi.

Ineqarnermut Naalakkersuisutut ivertinneqaramali pimoorulluinnarlugu anguniakkama sulissutigisamalu ilagaat sanaartornerup pitsaanerulersinneqarnissaa.

Silap allanngoriartornera ilutigalugu pingaaruteqarpoq, sanaartoriaatsitta isumannaatsuunissaa siunertaralugu ineriartortitsinissarput matumani ilanngullugu nunatta pissarititaasa sapinngisamik annerpaamik atorluarneqarnissaat – taamaaliornikkut avatangiiserput aammalu suliffissaqartitsinissaq iluaqutsersinnaassagatsigit.

Ukiup ingerlanerani silami sanaartornissamut piffissaq sivikitsoq aammalu atorussat angallanneqarnissaannut periarfissat killeqartut, unammilligassatta avaqqussinnaanngisatta ilagaat, taakkulu sanaartornermi suliassat sulluunniit aallunneqarnerini ilanngullugit pilersaaruteqarfigisariaqakkagut. Taakkuli ulluinnarsiutaapput, taamaammallu illersorneqarsinnaasumik sanaartornissap avaqqutaarneqarsinnaaneranut utoqqatsissutaasinnaanngillat.

Sanaartukkap naammassineqarsimasup pitsaassusaata qanoq pingaaruteqarnera qaangiataaginnarneqartassappat tamanna inuiaqatigiinnut eqquisinnaavoq tamatumalu malitsigisaanik innuttaasut ataasiakkaat eqqorneqarsinnaallutik.

Sanaartornerluttoqarsimagaangat iluarsiiarnissamut piffissamik aningaasanillu atuisariaqalertarpugut.

Ajoraluartumik ukiuni kingulliunerusuni assersuutissat ikigisassaangillat, kukkunerit aammalu sanaartukkanik sumiginnaanerit nunatta karsianut aningaasanik ikigisassaangitsunik kinguneqartartut. Aningaasat, isumatusaarnerusumik atorineqarsinnaagaluartut, soorlu assersuutigalugu inissianik nutaanik sanaartornermut atorineqarsinnaagaluartut iluarsartuusseqqinnernut atorineqartarput.

Arlaannattaluunniit kissaatiginaviangilaa qitornatsinnut aammalu kinguaassatsinnut inissiat aserfallassimaqisut sannarlutaanertillu pillugu piffissap sivikippallaartup iluani nutaanngilisimaqisut kingornutsissallugit. Taamaammat naatsumik oqaatigalugu sanaartornerup pitsaassusaa aqussinnaasariaqarparput. Allamik aqutissaqanngilagut.

Tamanna pissaaq, sanaartornermi attuumassuteqartut tamatta annerusumik suleqatigiilernitsigut aammalu nassuerutigigutsigu pitsaasumik sanaartornerup aqputaa ataatsimoorluta pilersinniartariaqaripput anguniarlugulu – tamannami tamatta soqutigisariaqaratsigu.

Qularutiginnigilluinnarpara, aqput taanna iluatsissinnaagutsigu sanaartornermi suliaqartut attuumassuteqartullu tamatta annikinngitsumik pitsanngoriaateqartissagippat – politikeriugutta, atorfilittaagutta, pilersaarusiortuugutta aammalu sanaartornermik suliaqartitsisuugutta, siunnersuisartuugutta, sanaartornertavianik suliaqartuugutta, nakkutilliinermik suliaqartuugutta, naggaterpiaatigullumi sanaartorneqarlutik naammassineqarsimasunik atuisussat pitsaasumik iserterfeqartinneqassammata.

Arlaannattaluunniit qularutigisinnaanaviangilaa, suliassat ingerlanneqarnissaannut piginnaasagut pitsaasuusariaqartut, tamannalu suliassanut ataasiakkaanut tunngatillugu arlaanniluunniit inissisimagaluarutta atuuppoq.

Sanaartortitsisut piginnaasaasa qaffassarneqarnissaat siunertaralugu Naalakkersuisut tungaannit alloriareerpugut, upernaag manna pikkorissaanermik ingerlatsisitsilluta. Aammattaaq nalunngilara, Kalaallit Nunatsinni Sulisitsisut Peqatigiiffiata tungaanit pikkorissarnissamut sanaartornermik suliaqartut pikkorissarnissaat siunertaralugu pitsaasumik neqerooruteqartoqartartoq. Taamatut iliuuseqarneq nersugassaavoq aammalu akisussaaqataarusussuseqarnermik ersersitsisuuvoq, tamannalu Naalakkersuisunit tikilluaqqungaarparput.

Nutaaliorfik Sisimiuniittoq suleqatigalugu – Ineqarnermut Naalakkersuisoqarfiup aqqissugaanik isumasioqatigiissitsinermik ingerlatsisoqarpoq, isumasioqatigiissitsinermi sanaartornermi atortussat nutaat periaatsillu nutaat sammineqarput. Tassani ilisimatuut aammalu namminersorlutik suliaqartut nunatta pissarititai atorlugit sanaartornermi atorneqarsinnaasunik aammalu isumannaatsumik atasinnaasumillu sanaartoriaatsinik saqqummiussuipput: – Nunatta pissarititai annertunerusumik atorneqalersinnaappata periarfissaqalissaagut suliffinnik nutaanik pilersitsinissatsinnut aammalu sanaartorneq ataatsimut isigalugu akikillisaasinnaalluta. Taamatut aallarnisaasoqarnera, pingaartumik namminersortut tungaannit immikkut maluginiassallugu sutigut tamatigut pissutissaqarpugut.

Naalakkersuisut tungaannit assut takorusupparput, sanaartornermi misilittakkat aqqissugaanerusumik katersorneqalissasut atuisussanullu ataqatigiissaagaanerusumik siammarterneqalissasut. Ataatsimeersuarnermi matumani tamatuma ilusilersorneqarsinnaanera pillugu siunnersuummik saqqummiussisoqassaaq.

Iliuutsit manna tikillugu aallartinneqareersut tunngavigalugit, qularutiginnigilluinnarpara aqqutissaq eqqortoq ilusilersorlualeeripput. Anguniakkatsinnut aqqutissiuilluassaqaartugut upperaara, upperinninneralu annertusarneqarpoq malugisinnaagakku, sanaartornermik suliaqartut akornanni aammaalu minnerunngitsumik maani peqataasut akornassinni, aqqiissutissanik ujartuinnermi suleqatigiinneq angusaqarfiulluartaasaaq piumassuseqarluarlusi peqataaffigassiuk.

Saqqummiunneqartussat tusarnaarnissaat aammalu oqallinnissat malinnaaffiginissaat assut qilanaaraara, taamatuttaaq qilanaaraara nunatsinni ataatsimut isigalugu sanaartukkat pitsaassusissaannik ilusilersuineq siunertaralugu suleqatigiinnerup tamatta tanngassimaarutigisinnaasatta annertusarneqarnissaanut peqatigiilluni sulissutiginninnerup annertusarneqarnissaa.

Ataatsimeersuarnerup ingerlalluarnissaanik aammalu angusaqarfiulluarnissaanik kissaassillunga matumuuna nalunaarutigissavara ataatsimeersuarneq ammartoq.

Qujanaq!